

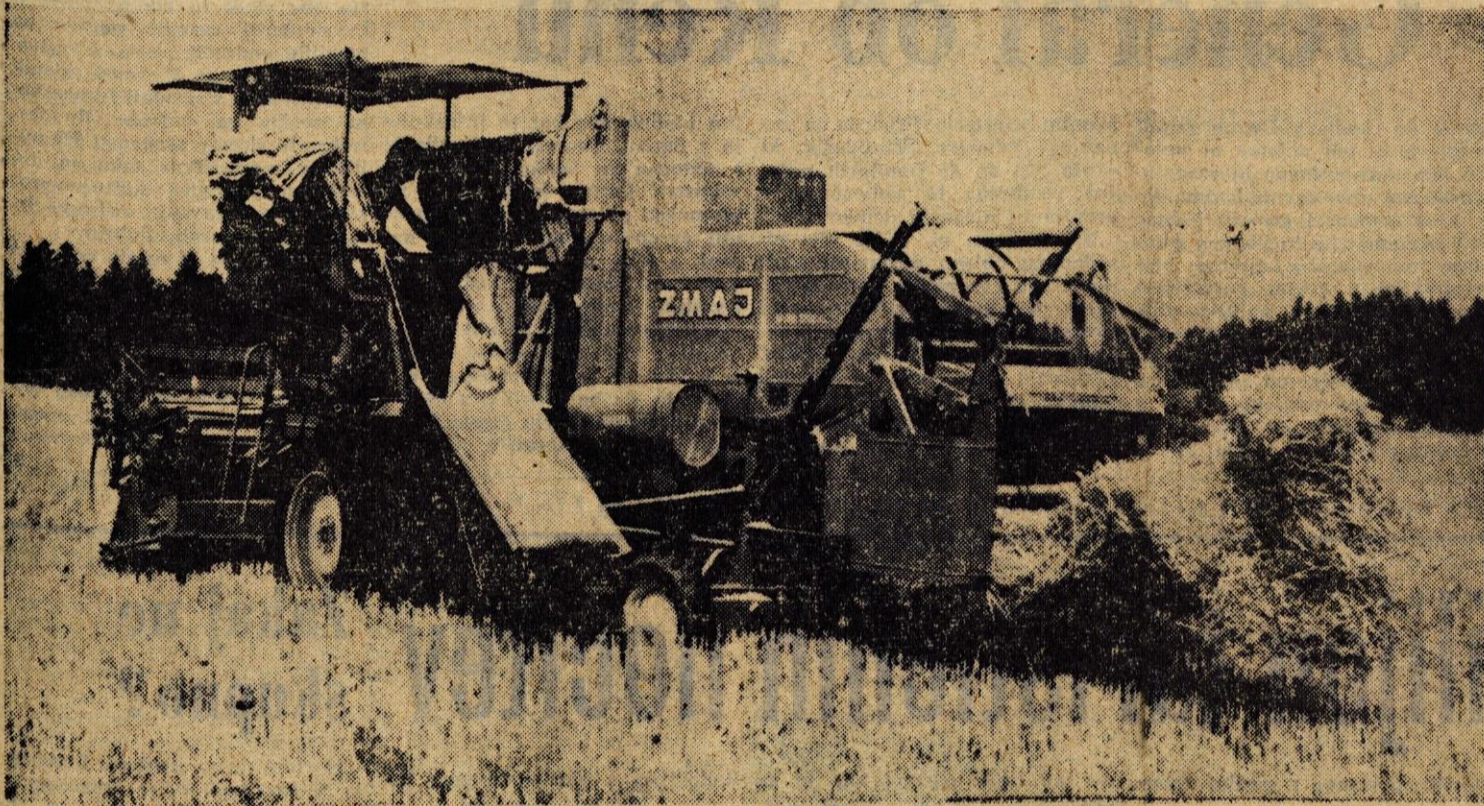
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik — Od 1. januarja 1958 kot poltednik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko — Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah —

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ — SREDA, DNE 8. JULIJA 1964
LETO XVII. — Št. 53 — CENA 10 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja ČP »Gorenjski tišk« — Urejuje uredniški odbor, odgovorni urednik KAREL MAKUC

Oprema za železarno

Kranj, 7. julija — Danes ob 10.32 je šel skozi kranjsko železniško postajo drugi del opreme iz ZDA za jeseniško železarno. Skupna teža cele vlakovne kompozicije je 450 ton. Tovor je sestavljen iz dveh kosov: prvi tehta 120 ton, drugi pa 48 ton; ostala teža pa je odpadla na prazne vagona, ki morajo biti ob tako težkem tovoru.

S tem so za novo jeseniško blumling valjarno na Belškem polju pod Javornikom prepeljali že štiri težke kose opreme, in sicer dve blumling spaljalni, vsaka po 120 ton in dve kisik koloni po 77 in 48 ton.

Na 2. strant:
Predlog za 2-letni strogi zapor
Na 4. strant:
Stroji premalo izkoriščeni

OBRAZI IN POJAVI

Člani disciplinske komisije so bili že zbrani, ko je za mapo pod pazduho vstopil še njen predsednik. Le rahlo se je naklonil in mimogrede ošinil s pogledom obtoženca — drobno dekle v oguljeni delovni obleki in postavnega možakarja, ki se mu je izpod delovnega jopiča svetila lepo zlikana bela srajca.

Delavka in obratovodja

»Torej«, je začel predsednik po krajšem preudarku, »vemo, zakaj smo se zbrali. Predložena sta nam dva primera. Obtoženici sta vam znani, zato lahko kar preidemo k zadevi.«

Obrnil se je k dekletu: »Kaj lahko poveš v zagovor, da si po svoji malomarnosti pokvarila več izdelkov in s tem povzročila za okoli 10 tisoč dinarjev škodo?«

Le s težavo je zadrževala solze, ko je jecljajoč pripovedovala, da se je tisti dan zelo slabo počutila in je na nadurno delo pristala le, ker je vedela, da se zares mudi.

Po krajšem preudarku in nestrpnem poslušanju članov ko-

V minulih dneh je bila po Gorenjskem v glavnem zaključena žetev ozimnega ječmena. Njegov pridelek je bil, kot zatrjujejo pridelovalci, srednje dober

Gornji posnetek prikazuje žetev na eni izmed parcel Kmetijsko živilskega kombinata Kranj v Senčurju. Kmetijski obrat kombinata je imel s tem ječmenom posejanih 15 hektarov njiv v Senčurju in 1 hektar v Cerkljah. Večina žit pa kar lepo obeta, le rž je v zadnjih nevihtah močno polegla. Med pšenicami obeta posebno dober pridelek sorta Hellhorn, nekatere druge vrste pa je močno napadla žitna rja, ki ima letos posebno ugodne pogoje za razvoj

V teh dneh na cerkljanskem in sorškem polju žanjejo oljno repico za obrat Oljarica. Skupaj imajo posejanih 25 hektarov. Oljna repica, ki je posejana na parcelah obrata Cerklje, je sortno popolnoma čista in ji je priznan prvi kvalitetni razred. Pridelek bo zadostoval za seme za vse potrebe v naši državi

V tem letu je prvič v uporabi nova sušilnica pri Oljarici. Ta je velika pridobitev, saj je njena zmogljivost 3 tone žita na uro in so odpadle številne težave s skladiščenjem nezadostno suhega žita. Če bo ugodno vreme, bodo na območju kmetijsko živilskega kombinata Kranj že prihodnji teden začeli z žetvijo rži, čez kakšnih 10 dni pa tudi z žetvijo pšenice

Priprave na XIV. gorenjski sejem

Pohištvo in tekstil prevladujeta

Zanimive razstave — Niz zabavnih prireditev — Podjetja in domači trg

Večina naših podjetij nima nikakršnih težav pri uveljavljanju in prodajanju svojih proizvodov, kar zmanjšuje njihovo zanimanje za takšne prireditve, kakršna je poletni potrošniški sejem v Kranju. Nekatera organizatorjem odkrito povedo, da jih zanima predvsem izvoz, druga spet se udeležijo sejma z manj privlačnim cel

celo manj kvalitetnim blagom, s čimer seveda močno zmanjšujejo pomen sejma.

Kljub velikim težavam, ki izvirajo iz zgornjih in podobnih ugotovitev, letošnji poletni Gorenjski sejem ne bo zaostajal za lanskim, ampak se bo gibal v približno istih mejah, kar pa je tako že določeno tudi s prostorom.

Tudi letos so največ prostora v razpoložljivih šolah najeli izdelovalci in prodajalci pohištva in tekstila, saj se bodo predstavili na treh petinah razstavne oziroma prodajne površine. Z eno petino jim sledijo elektrotehnične in druge stroke, preostalo petino pa so namenili raznim razstavam.

Najzanimivejša bo prav gotovo razstava mesta Beljaka, ki namerava predstaviti razvoj svojega gospodarstva in javnih služb. Gorenjska turistična zveza pripravlja turistično razstavo, razen te pa naj bi bili v okviru sejma še razstavi gorenjskih jadralcev in spominkarjev iz Zasavja in moroda še z ribniškega področja.

Za komercialni del sejma je pomembno, da je svet za finance in družbeni plan skupščine občine Kranj znižal sejmno stopnjo prometnega davka od 5 na 3 odstotke, kar bo imelo odraz na znižanju cen blaga, ki ga bodo tu prodajali. Tako ugodnost je sejem pred leti že užival, zadnjih nekaj let pa je bil izenačen z redno trgovsko mrežo.

Dva izmed večerov v času trajanja sejma bo izpopolnilo turistično društvo s turističnimi zabavnimi prireditvami. Dve večerni prireditvi bodo izvajali po štirje

Pri spodnji postaji nove žičnice na Vogel so v petek dopoldne slovesno izročili ta objekt prometu. Otvoritve so se udeležili predstavniki investitorja, republiških družbenopolitičnih in oblastnih organov, v imenu katerih je sekretar za turizem Janko Potočnik žičnico odprl, zastopniki gorenjskih občin, večjih podjetij in drugi gostje. Naslednji dan in v nedeljo se je z gondolami na Vogel prepeljalo zelo veliko turistov

Nov način financiranja družbeno političnih skupnosti

V dosedanjem sistemu financiranja družbeno političnih skupnosti prihajajo do izraza mnoge pomanjkljivosti. Predvsem sistem ne zagotavlja zadostne materialne osnove občinam. Zato tudi obstajajo in se poglobljajo nesorazmerja med razvojem gospodarstva in tistih dejavnosti, ki jih imamo za negospodarske. V gospodarsko razvitejših občinah tako niso urejeni problemi šolstva, v Kranju imamo pouk v treh izmenah, slabo so rešene osnovne komunalne dejavnosti itd. To zato, ker se je doslej delilo sredstva od zgoraj navzdol bolj ali manj odvisno od razvitosti posamezne občine, brez objektiviziranih kriterijev, po načelu povprečne pravičnosti, ki pa ni vzpodbujala občin k boljšemu gospodarjenju.

Nov zakon o financiranju družbeno političnih skupnosti, ki je v osnutku že pripravljen in bo sprejet še letos, bo višino sredstev, s katerimi bodo razpolagale posamezne družbeno politične skupnosti — posebno občine — bolj kot doslej vezal na njeno razvitost, razvitost celotnega gospodarstva in višino dohodkov prebivalstva. V osnovi bo torej zagotovil razvitejšim občinam več sredstev in s tem možnosti, da odpravijo nesorazmerja, do katerih je prišlo na področju družbenih služb. Seveda ni moč pričakovati, da bodo vsi problemi v občini rešeni čez noč. Višina sredstev, s katerimi bodo občine razpolagale, bo odvisna od uspehov pri nadaljnjem razvijanju gospodarstva — to pa je osnovno. Proračuni občin bodo tako oprti na realen temelj in občine bodo — prav tako kot delovne organizacije — bolj neposredno zainteresirane za uspešen gospodarski razvoj na svojem območju, za uveljavljanje modernih tehnoloških in organizacijskih konceptov v tem razvoju, torej za širše povezovanje gospodarstva na celotnem jugoslovanskem in mednarodnem gospodarskem prostoru. Nov sistem bo tako prispeval svoj delež k razbijanju lokalizma.

Zaradi različne stopnje razvitosti posameznih občin bo predhodno potrebno še posamezne občine dotirati, ker same ne bodo imele dovolj sredstev za uspešno opravljanje svojih osnovnih funkcij. Zato bodo razvitejša področja preko republike združevala za ta namen del sredstev. Toda na osnovi objektiviziranih kriterijev in normativov, brez kompromisov, s tem, da naj bo sorazmerno hitrejša povečanje proračunske potrošnje na razvitejših področjih vzpodbuda k hitrejšemu razvoju za vse ostale. Ob tem pa se bo nujno pojavilo tudi vprašanje korektur dosedanjih občinskih meja. Moralo bo priti do združevanja občin, ki že doslej niso imele materialne osnove za svoj obstoj in ne bi nikdar mogle postati družbeno in ekonomsko dovolj močne, da bi enakovredno zagotavljale svojim občanom zadovoljevanje skupnih potreb. Delno bo pripomogel izravnati razlike — zlasti med sosednjimi različno razvitimi občinami — tudi predpis o delitvi sredstev po kraju bivanja zaposlenih.

Povsem drugače kot doslej je v osnutku novega zakona urejeno tudi financiranje okrajev. Osnovna delitev bo opravljena med zvezo, republiko in občino, pri čemer bo vsaka naštetih družbeno političnih skupnosti svoje obveznosti predpisovala samostojno. Zveza praviloma ne bo predpisovala niti zgornje meje dajatom. To mejo bi predpisala le v primerih, ko občine ne bi mogle najti razumne mere pri predpisovanju obveznosti. Torej le izjemno, ne pa po pravilu kot doslej. Dosedanji razvoj komunalnega sistema pa nas prepričuje, da ob zagotovitvi vsaj minimalnih pogojev za delo občin tak ukrep ne bo potreben. Okraj bo torej izključen iz neposredne delitve sredstev in se bo delitev opravila neposredno med republiko in občinami. Potrebna sredstva za opravljanje funkcij, ki jih danes okraj še ima, pa mu bo zagotavljala republika. Tako je v osnutku zakona ponovno izražena tendenca k postopnemu odmiranju okrajev.

To je nekaj značilnosti novega zakona. Občinske skupščine in družbeno politične organizacije v občinah bi morale sedaj pospešiti razpravo o tem pomembnem dokumentu, ki lahko bistveno prispeva k realizaciji ustavnih načel. O osnutku bi morale še v poletnih mesecih razpravljati skupščine, delovne organizacije — vsi občani, tako da bi pravočasno lahko dali konstruktivne pripombe, kajti delo mora biti opravljeno še letos, če hočemo uvesti nov sistem s 1. januarjem prihodnjega leta. — sil

od
31. julija

OBIŠČITE XIV. GORENJSKI SEJEM V KRANJU

do
11. avgusta 1964

TE DNI PO SVETU

Samostojna Malavija

V ponedjeljek, 6. julija je bivša britanska kolonija Njasa dobila neodvisnost. Spomenico, z britanskim priznanjem neodvisnosti Malaviji, je izročil voditelju republike dr. Hastingsu Bandi edinburški princ Filip.

Combe sestavlja vlado

Bivšemu katanškemu secesionistu Combeju je kongoški predsednik Kasavubu zaupal mandat za sestavo nove vlade. V Kongu izvajajo referendum o novi ustavi, ki mora biti končana do sobote, 11. julija. Po novi ustavi bi predhodna vlada lahko trajala od 6 do 9 mesecev, dokler ne bodo nove volitve. Combe bo prvi vodil tako vlado.

Novi predsednik Mehike

Nedeljskih predsedniških in splošnih volitev v Mehiki se je udeležilo rekordno število volivcev. Novi predsednik Diaz Ordaz je dolgoletni sodelavec sedanjega predsednika Lopeza Mateosa. Novo dolžnost bo prevzel 1. decembra.

V Teksasu spet neredi

Novi zakon o državljanjskih pravicah, ki je izpencil vse prebivalce ZDA, sprejemajo po državah ameriškega juga precej mirno. Hoteli, restavracije in sploh vsi prostori, ki so bili včasih na razpolago samo belcem, služijo sedaj tudi temnopoltim prebivalcem. Neredi pa se ponavljajo v Teksasu, kjer so bili v zadnjem spopadu ranjeni trije črnci in en belec. Zaprti so 16 črncev.

UREME

Vremenska napoved za danes in jutri

Danes bo topleje in pretežno sončno. Najnižje nočne temperature bodo okoli 10, v Primorju do 18 stopinj; najvišje dnevne bodo med 23 in 25 stopinjami.

V četrtek bo še lepo in toplo vreme.

Vremenska slika

Nad zahodnim Atlantikom se je zgradilo obsežno področje nizkega zračnega pritiska. V zvezi z njim se frontalne motnje preko Britanskega otočja pomikajo na vzhod. Nad naše kraje doteka ob severovzhodnih vetrovih toplejši zrak.

Stanje vremena ob 13. uri

Brniki — zmerno oblačno, 20 stopinj; Planica — zmerno oblačno, 17 stopinj; Jezersko — pretežno oblačno, 17 stopinj; Triglav-Kredarica — pretežno oblačno, 5 stopinj.

ČRNO NA BELEM

Predlog za dveletni strogi zapor

Kranj, 7. julija — Pred senatom okrožnega sodišča je danes dopoldne sodnik Karel Misjak vodil kazensko obravnavo zoper Janeza Drola, obtoženega ogrožanja splošne varnosti.

Obtoženi Janez Drol je lani poletj s kombijem kranjske Pekarne v mestu pred prodajalno Drogerija zapeljal na pločnik ter pri tem trčil v pet pešcev, izmed katerih sta dva kasneje ranam podlegla. Tožilec je za obtoženega predlagal kazni — dve leti strogega zapora. Sodba bo izrečena ta teden.

Ljudie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in doga

General de Gaulle ima v svojem potnem listu v zadnjih letih prav gotovo največ potovanj v tužino obeleženih z zahodnonemškimi vstopnimi vizami. V zahodno polovico razdeljene Nemčije je prihajal skrito in mirno na enodnevna politična posvetovanja v Baden-Badenu in na naporne večtedenske obiske, ko so ga v zahodnonemških industrijskih mestih Nemci pozdravljali s sončniki in možnarji. Dokler je bil na čelu bonnske vlade še kancler Adenauer za generala de Gaulle ni bilo boljše razvedrila in večje sprostitve kot politično kramljanje z bivšim bonnskim županom Adenauerjem, s katerim se je ujemal boljše kot z mnogimi svojimi ministri. V času, ko je Saganova dokončevala svoj rokopis za roman »Ali ljubite Brahmeas«, so francoski časniki že tiskali mastne naslove o novih odnosih med dvema vodilnima silama na evropski celini in oznanjali trdnost novega zavezništva Pariz-Bonn.

Zlata doba francosko-nemških odnosov pa je bila krajša kot sta

računala njena tvorca Adenauer in de Gaulle. Odnosi so silom prišli, ki jih »zlata moža« še nista zaslužila, stekli zopet v strugo realne politike, omejene in odvisne od mnogih silnic političnega razvoja na svetu. Sedanji obisk re-

nerala de Gaulle v Bonnu zaradi upoštevanja teh dejstev ni postal tako zmagovalno in razpoložensko kot pred dvema letoma, ko je imel francoski general Nemce še v malem prstu in jih je s stopnišča Münchenske mestne hiše pozdravil z vrčem bavarskega piva. Adenauerjeva politika zbljevanja in naslanjanja na Francijo je s spremembami v bonnski vladi skoraj popolnoma razorožena. Cenravn so porave, ki so jih v Bonnu napravili do francoskih sosedov, privedle do skoraj odkri-

tega razkola v vrstah zahodnonemške vladne stranke, je za sedaj tudi de Gaulle vidno, da je krilo v Adenauerjem, Dufhuesom, Kronejem in Straussom, ki je podpiral de Gaullovo rešitve, izgubilo bitko in se vdalo trenutno močnejši

skupini kanclerja Erharda in zunanjega ministra Schröderja, ki skuša biti do de Gaullovih načrtov neodvisna in samostojna v presojanju njegovih učinkov. Nič čudnega ni, če je bila ob sedanjem obisku poglavitna skrb posvečena evropskim vprašanjem, kjer je pravzaprav francoski predsednik uveljavil svoj način izpodrivanja ameriškega vpliva. Francoski predsednik in bonnski kancler, ki z eno novo stoji trdno na drugi strani »velike luže«, sta razpravljala, v katero smer bi

jim klobukom, kot to pričakujejo v Parizu. General de Gaulle te s potovanjem svojega zunanjega ministra Couve de Mervilla na pirenejski polotok skušal premakniti evropsko kolo za milo naprej, s tem, da bi sčasoma vzel tudi celo Španijo v svoj zakon. Rezultati razgovorov o urejanju evropskih zadev pa so bili v Bonnu silno ptiči. Soglasje so dosegli le v tem, da se je bonnska vlada obvezala, da bo o priliki s posvetovanji ostalih štirih članic Skupnega tržišča pripravila ustrezne

predloge za zvezo. Lisi, ki ocenjujejo sedanji obisk de Gaulle v Bonnu, so polni razočaranj. Vtis je namreč močan, da stališče niso zblizali niti za dlako. Boljše razumevanje so v Bonnu dosegli o bolj obrobni problemih pri načrtovanju pomoči afriškim in južnoameriškim državam. Sprejeli so sklep, da bo sta obe vladi to pomoglo povečati in odmeriti razvojno nezadostno razvitih področij večja sredstva. Nove kupčije so Francozi sklenili z Nemci tudi v prodaji francoskega orožja za potrebe Bundeswehra in sicer v vrednosti 900 milijonov mark. Prav tako so dosegli napredek glede kulturno-prosvetnega sodelovanja, oziroma izmenjave kulturnih dobrin.

Se naprej pa je ostalo nerešeno vprašanje urejanja cen kmetijskih pridelkov. V tej stvari je general vračal Nemcem milo za drago. Nemško kmetištvo je zaradi nizkih francoskih cen kmetijskih pridelkov v silno neugodnem položaju, ker pod sedanjimi pogoji ne zmora francoske konkurence.

General ob Renu

Ljudie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in dogodki • Ludie in doga

Letos milijon turističnih nočitev

Zakaj ne skupno?

Vsi izgledi so za to, da bo letošnji gorenjsko turistično področje prvič doseglo prek milijon nočitev domačin in tujih gostov. Turistični delavci že razmišljajo o tem, da bi ta dogodek, če bo le mogoče, tudi svečano obeležili. Predvi doma bo ta pomembna jubilejna

števila dosežena v sredini decembra.

Na Gorenjskem doseženo število nočitev predstavlja le nekaj manj kot tretjino vseh nočitev, doseženih v Sloveniji, kar je glede na močno slovensko obalno področje dokaj velik delež. Delež Slovenije v jugoslovanskem merilu je okoli 15 odstotkov.

Cez razvoj turističnega prometa v letošnjem letu se ni mogoče pritoževati. Trenutno so znani podatki za prvih pet mesecev in to za vse važnejše turistične kraje.

Na Bledu so v tem času zabeležili 46.500 nočitev, od tega 17.700

nočitev tujih gostov, kar je za tretjino več kot lani v istem času.

Vseh nočitev skupaj je bilo za 7 odstotkov več.

Tudi Bohinj je bil dokaj dobro obiskan, saj so nasteli 25.330 nočitev, ali za tretjino več kot od januarja do maja lani. Nočitev tujcev je bilo skoraj 4.000 ali 85 odst. več kot lani v prvih petih mesecih.

Ze na tretjem mestu je Kranj s 12.500 nočitvami (2000 tujimi), sledi Jezersko z 8.174 nočitvami, Rateče-Planica z 8020 nočitvami, Pokljuka s 7854 nočitvami (od tega polovica nočitev tujih gostov),

Radovljica s 5000 nočitvami, Kravac s 4500 nočitvami itd.

Število gostov se je v primerjavi z lanskim številom povsod dvignilo, razen na Kravcu in v Ratečah-Planici. Na Kravcu je bilo letos kar za tretjino manj nočitev, kar je treba delno pripisati nekoliko bolj neugodnim snežnim razmeram kot lani, obenem pa to tudi opozarja, da bo Kravac treba bolj urediti in pripraviti za zimski turizem. Za 4 odstotke nižje je število nočitev v Ratečah in Planici je neznatno, če pomislimo, da je primerjano z lanskim, ko je bila tu velika planiška prireditev.

Število gostov, ki so se zadržali na Gorenjskem, se je povečalo ustrezno povečanju na vsem slovenskem področju. Tu je zabeleženo za 29 odstotkov več vseh gostov, od tega za 23 odst. več domačin in za 51 odst. več tujih. Med tujci, ki obiskujejo naše kraje, so še vedno daleč na prvem mestu Avstrijci, sledijo jim zahodni Nemci in Italijani.

Češki cirkus v Kranju

Od 10. do 13. julija bo v Kranju gostoval veliki državni cirkus iz Prage. Ansambel ima 65 članov. Šotor za 2000 sedež. Cirkus je z velikimi uspehi gostoval na Japonskem, v Burmi, Indiji, na Poljskem, v Romuniji, na Madžarskem in v Sovjetski zvezi. Je dali časa pa so na turneji po Jugoslaviji.

Spored je zelo dober. Odlikuje ga predvsem humor, odlično dresirane živali in veliki artisti.

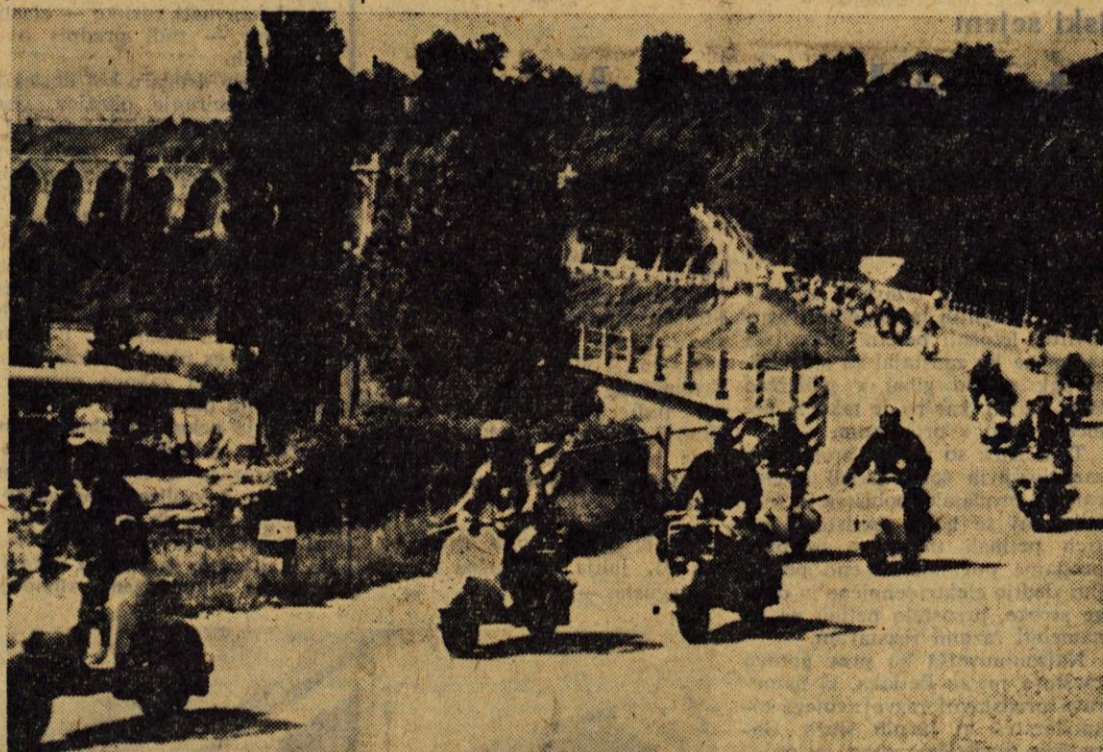
Hortikulturno društvo Jesenice, ki je razgibalo svojo dejavnost z uvedbo tedenskih predavanj in mesečnih izletov, je izdalo že tretjo številko svojega biltena. V njem obravnavajo avtorji poleg društvenih tudi strokovne probleme, kakor »Kako urediti Jesenice«, »Ureditve zelenih površin«, »Čepljenje«, itd. Vsebinska je zanimiva in predstavlja nov uspeh jesenjskih hortikulturnikov. Priporočljivo bi bilo, da bi se za podoben bilten odločilo tudi turistično društvo oz. da bi obe društvi izdajali skupen bilten, kar imata isti cilj »Cimprej približati industrijske Jesenice industrijsko-turističnemu mestu«.

Odkup borovnic

Naklo — Pri kmetijski zadruzi Naklo predvidevajo, da bodo v tem tednu zaključili z odkupom borovnic, saj se dnevne odkupljene količine že močno zmanjšujejo. Na petih odkupnih postajah, ki so jih organizirali v Podbrezjah, Dupljah, Naklem, na Kokrici in v Tenetišah, so vsak dan odkupili okoli 1000 kilogramov tega cenjenega gozdnega sadeža.

Med nabirali, ki so prejeli za vsak kilogram borovnic 140 dinarjev, je bilo največ šolske mladine. Obenem odkupujejo tudi lisičke, ki so letos po 200 dinarjev. Lisičke in borovnice zadruge posreduje izvoznemu podjetju Sadje-zelenjava iz Ljubljane, ki zbrane količine izvažajo.

GLAS v vsako hišo

Ob čiščenju jez v HE Moste

V Savi ni več življenja

Škoda v ribjem gospodarstvu cenijo na deset milijonov dinarjev — Ob Savi nekaj časa ne bo kopalcev — Težave s pitno vodo

V sredo, 1. julija, so pričeli s čiščenjem jez v hidroelektrarni Moste. Umazana voda, pomešana s strupi, je povzročila ogromno škodo, posebno zaradi tega, ker je uničila vse življenje v reki. Ribiči cenijo škodo na okoli deset milijonov dinarjev. Dalj časa v Savi ne bo mogoče kopalcev. Hude težave pa imajo predvsem tisti, ki so vodo iz reke uporabljali za gospodinjstvo in za napajanje živine.

Elektrarna Moste je pred čiščenjem, ki je bilo nujno, obvestila ribičko zvezo. Teren so pregledali tudi strokovnjaki inštituta Boris Kidrič iz Ljubljane. Po njihovih predvidevanjih ni bilo pričakovati tolikšnega uničenja rib, kakor med zadnjim čiščenjem pred petimi leti. Ze prvi dan čiščenja so se ribe od Zirovnice do Zbilj zadušile ali pa zastrupile s fenolom. Prav tako so uničene vse ostale vodne živali. Elektrarna bo ribički zvezi lahko le delno povrnila škodo. Ob čiščenju jez v prihodnje ne pričakujejo tolikšnih katastrof, ker bodo morala imeti po letu 1966 vsa podjetja čistilne naprave. Dokler na to ne bo urejeno, bo mo-

rala ribička zveza skrbeti, da bo v času čiščenja v vodi najmanj rib.

Škoda bi bila seveda manjša, če bi bili pritoki večji. Vendar na elektrarna na ugodnejše razmere ni mogla več čakati. Precej rib so potem skušali rešiti tako, da so jih takoj prenesli v zveze vode. Vendar pa tudi to poginjavajo. Rešili so le tiste, ki so jih polovili prej. Na 2,5 kilometra dolgem prvem delu reke cenijo vrednost rib na dva milijona dinarjev. Rešili pa so jih le polovico. Poginile so vse ribe od Most do Zbilj, to je na 122 hektarjih rečne površine. Na enem hektaru v prvem delu — kjer še ni industrije — je tudi po 300 kilogramov rib, drugo pa po povprečno 80 kg, torej je škoda res ogromna. Vse te ribe pa so ribiči vzgojili v petih letih, to je od zadnjega uničenja, z lastnimi sredstvi, ki jih dobijo s članarino in od ulova.

Ribiči pa so naleteli še na eno težavo: kako priti do novega zaroda, ko nekaterih rib ne morejo vzgojiti nikoli. Posebno težko bo s potočno postrvjo, ki je ni mogoče dobiti. Ameriška postrv pa ji ni enakovredna. Težave so tudi z vzgojo drugih vrst rib.

T. V.

Higienski nasveti za sedanje poletne čase

Znate paziti na svoje zdravje?

Spet je poletje. Čakamo, ga kot vir zdravja: hodimo na kopanje in sončenje, na dopuste, si ogledujemo potemnelo polt in smo vsi srečni. In vendar je prav poletni čas tudi čas pogostejših, čisto množičnih obolenj. Zlasti črevesnih. To je povsod po svetu. Zato ni na mestu pretirani strah, vendar pa je v tem poletnem času potrebna večja previdnost.

Črevesna obolenja nastanejo le, če uživamo okužena živila ali vodo. Živila se lahko okužijo z mikrobi, ki povzročajo kvarjenje, lahko pa so že na živilih klice raznih črevesnih nalezljivih obolenj. Mikrobi se v ugodnih pogojih (na toplem) zelo hitro razmnožujejo. Vsake četrte ure se prepolovijo in v 6 urah jih iz enega samega mikroba nastane 16 milijonov.

Med nalezljive črevesne bolezni štejemo tifus, paratifus, grizo, obolenja z ostalimi salmonelami, otroško ohromelost, nalezljivo zlatenico in nekatera virusna obolenja. Z blatom se prenašajo tudi črevesni paraziti velike in male gliste, trakulje in drugi. K vzroku moramo priložiti predvsem tudi to, da živimo tesno skupaj, da postaja preskrba z zdravjo pitno vodo vse težja, čedalje več smeti je treba odstranjevati, kanali postajajo premajhni, okužba preko pitne vode ali preko skupnega živila pa lahko postane usodna za veliko število ljudi.

GLEJTE, KAJ JESTE!

Prvi pogoj za zdravo življenje so neoporečna živila. Živila se lahko okužujejo pri proizvodnji (bolna žival), ali naknadno zaradi ne-higieničnega postopka pri predelavi, prevozu, skladiščenju, prodaji ali pri dokončni obdelavi. Gospodinja ali kuhar v javnih obratih prevzema vso odgovornost za to, da pripravljata obroke hrane iz zdravih in svežih živil. Če kaže živilo le najmanjše znake kvarjenja, je bolje, da ga zavrzemo, kakor da postanemo krivci zastrupljenja.

Tako obolenje z zastrupljeno hrano je večkrat kratko in hitro minljivo, toda ne vedno. Previdni moramo biti, kadar uporabljamo konzerve in razne polnjane in trajne izdelke. Sumljiva živila ali živila s pretečenim rokom trajanja ne kupujemo. Posebno nevarnost predstavljajo živila, ki imajo veliko vlage in se zaradi toplote v poletnih mesecih hitro pokvarijo. Sem štejemo: zmleto meso, francosko solato in druge krompirje-

ve solate, sladoled, kremove rezine, hrenovce; škodljiva so tudi pogreta živila, predvsem golaši, vampi. Nič koliko zastrupljeni za beležimo s predlogo pripravljenimi sendviči. Tudi pri mleku moramo biti pazljivi.

VODA — VIR ZDRAVJA IN...

Drugi pogoj za zdravo življenje je zdrava pitna voda — v zadostnih količinah. Če opazimo, da je voda kalna ali da ima neprijeten vonj, je najbolje, da jo prekuhamo in šele tako uporabljamo za pitje, splakovanje jedilne posode, pranje solate, umivanje rok, obraza, itd. Enako ravnamo, če vodo zmanjka in smo jo šli iskat v kakšno drugo zajetje ali če na izletu uporabljamo vodo, katere ne poznamo. Voda iz vodovoda je redno pod nadzorstvom zdravstvenih služb in je po potrebi tudi klorirana. Vseeno pa je potrebno pozornost predvsem takrat, ko vode zmanjkuje in se v ceveh ustvarja pod pritiskom, ki srka okuženo vodo. Če voda iz vodovoda ne pride iz zdravih in svežih živil. Če kaže živilo le najmanjše znake kvarjenja, je bolje, da ga zavrzemo, kakor da postanemo krivci zastrupljenja.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem ni zanimanja

Zavod za rapredek šolstva SRK v Ljubljani je organiziral v minulnem tednu petdnevni seminar tujih jezikov za učitelje in profesorje šol I. in II. stopnje. Seminaristi ruskega, angleškega in nemškega jezika so bili dobro organizirani. Predavatelji-procesorji visokih šol in šolski svetovalci so s skrbno pripravljenimi in kvalitetnimi predavanji obogatili znanje udeležencev in jim nudili bogate napotke predvsem na področju sodobnega poučevanja tujih jezikov, ki izpodirja zastarelo klasično metodo. Do seminarja pa prosvetni delavci s področja Gorenjske niso pokazali posebnega zanimanja, saj so tvorili večino tečajniki iz mariborskega in s celjskega okraja. Ne bi bilo napak, če bi podobne seminarje organizirali ob koncu oziroma ob pričetku vsakega šolskega leta in ne bi škodovalo, če bi bila udeležba obvezna. — U.

Z delom so prišli do vode

Preteklo soboto so vaščani Sela pri Bledu dobili vodovod. Izpolnila se jim je dolgoletna želja, saj niso imeli primerne pitne vode. Uporabljali so zajeto deževnico, ob sušnem času pa jim je še te primanjkovalo in so morali vodo voziti od drugod.

Z gradnjo vodovoda so pričeli že lansko leto. Občinska skupščina Radovljica je ponudila denarno pomoč za gradbeni material, cevi in strokovno montažo. Vsa zemeljska in ostala dela pa so prevzeli vaščani sami. Od priključka na blejski dovod na Mlinem do rezervoarja nad vasjo je bil izkop dolg 700 m. Prostornina rezervoarja pa znaša 40 kub. metrov. Ta dela so bila izvršena že lansko leto. V letošnjem letu pa je bil položen glavni vod po vasi v obliki dveh krakov, katerih dolžina znaša 960 metrov. Za celotna zemeljska dela in gradnjo rezervoarja so vaščani napravili 4780 prostovoljnih delovnih ur. Pri izkopu so naleteli na zelo neugodna tla. Ronekod so bile skale, drugod pa pesek, ki je izkop sproti zasipal.

S svojim požrtvovalnim delom so vaščani Sela pri Bledu preskrbeli sebi prepotrebno zdravo pitno vodo, družbi pa prihranili znatna sredstva.

95-letnica Železarne Jesenice

V soboto so jeseniški železarji na Mežakliji praznovali 95-letnico železarne in obenem dan borca. Okoli 5000 udeležencev proslave sta govorila tov. inženir Hafner in predsednik IO sindikata železarne tov. Feldin. Govorila sta o zgodovini železarne, o boju med NOV in o nalogah jeseniških železarjev za boljše življenje. Na proslavi so sodelovali tudi združeni pevski zbori, godba na pihala, ansambel narodnih plesov Svobode iz Jesenic in športniki. Udeleženci proslave so izrazili željo, da bi Ravne na Mežakliji postale rekreacijski center jeseniških železarjev.

Krajevne skupnosti in poravnalni sveti

V radovljiški komunah so poravnalni sveti le pri krajevnih uradih na Bledu, v Bohinjski Bistrici in pri občinski skupščini v Radovljici. Pokazalo se je, da sedanja struktura poravnalnih svetov ni niti smotrna ali funkcionalna niti ne zadosti novemu občinskemu statutu, ki predvideva ustanovitve poravnalnega sveta pri krajevnih skupnostih. Šesto poglavje statuta govori o krajevnih skupnostih in 144. člen pravi: za reševanje sporov med občani ustanovi krajevna skupnost poravnalni svet. Prvi korak k temu bi bila ustanovitve poravnalnih svetov v Kropi ter v Begunjah, potem pa še drugod.

Po ugotovitvah javnega tožilca v Radovljici je poravnalni svet uspelo poravnati polovico vseh zadev. Ugotovili so, da je poravnava uspešnejša, če spor obravnava svet, ki stranko pozna in tudi razloge, ki so privedli do spora. Samo trije poravnalni sveti v občini pa niso kos uspešno reševati spornih zadev. Stranke imajo nepotrebne stroške zaradi oddaljenosti poravnalnih svetov. Zraven tega pa sporni problem v takem primeru pogostokrat obravnava preveč formalistično pravno razlogo, kar pogostokrat strank ali jedro spora ne pozna dovolj. Tudi to dejstvo, da se člani poravnalnih svetov ne menjaajo v določenih razdobjih, slabo vpliva

Ob urbanističnem programiranju v radovljiški občini

Kaj bodo rekli stanovalci?

Sklep o vplivnih območjih in urbanističnem programiranju, ki ga je potrdila občinska skupščina Radovljica na redni seji, predvideva posebno skrb za etnografsko zanimiva naselja. Temu doslej nismo posvečali dovolj skrbni, zlasti ne kot problemu v celoti, čeravno urejanje, vzdrževanje ter restavriranje starih zgradb, različnih objektov ali stanovanjskih hiš pomeni veliko nalogo pristojnih organov in vse družbe. Ti objekti predstavljajo za nas bogato kulturno dobro.

Radovljiško območje pa ima glede tega še poseben položaj, saj je na njem cela vrsta naselij, posejanih s takšnimi objekti, in neka etnografsko zanimivih območij, ki so značilna po prirodnih lepota in polna turističnih in zgodovinskih zanimivosti.

Z določitvijo štirih vodilnih naselij, ki bodo imela odločilen vpliv na oblikovanje bodočih strnjitev ter urejenih krajev, določa sklep tudi kraje, ki sicer nimajo možnosti za vključevanje v urejena naselja, so pa etnografsko ter zgodovinsko ali urbanistično oziroma arhitektonsko pomembna. Takšnih krajev je v radovljiško-blejsko-bohinjskem teritoriju kar dvajset: Bitnje, Nomenj, Studor, Jerška, Češnjica, Krnica, Grabče, Zasp, Bodešče, Hraše, Kropa, Hlebece, Studenčice, Podvin, Dvorska vas, Zgornji otok, Črničev, Noše pri Črniču, Ljubno in Kamna gorica. Našteta naselja imajo po analizah zavoda za spomeniško varstvo Kranj take urbanistične, ambientne in arhitektonske kvalitete, ki jih je treba v celoti ali deloma zaščititi in ohraniti. Občinska skupščina Radovljica bo izdala poseben pravilnik, s katerim bodo zaščitili ali dopolnili imenovane kvalitete, ki jih imajo naselja.

Druga naloga in skrb naše skupnosti, posebej se pristojnih organov, pa velja turistično zanimivim območjem in krajem, kot so okolica Bohinjskega jezera z naselji Ukanc, Ribčev laz in Stara

Absolventi v samoupravi

O delovanju TSS na Jesenicah, ki se je imenovala najprej delavski tehnikum, nato delavski oddelk TSS Ljubljana in končno Tehnična srednja šola Jesenice, se je pred leti pisalo dosti več kot danes. To pa zato, ker so obiskovali šolo zreli in izbrani člani delovnega kolektiva jeseniške in drugih železarn iz vse države, ki so se zavedali važnosti študija in tudi dosegali kar najboljše uspehe. Večina teh zavzema v jeseniški in drugih železarnah ali pa v družbeno političnih organizacijah vodilna mesta. Ponovno priznanje šoli so vedno nova imenovanja ali nove izvolitve absolventov na vodilna mesta. Tudi z zadnjimi volitvami samoupravnih organov v jeseniški železarni je dobila šola novo priznanje. Na zasedanju CDS je bil izvoljen za predsednika absolvent Šolc Tone Grošelj, med nove člane upravnega odbora pa je bilo izvoljenih kar sedem absolventov jeseniške tehnične srednje šole, kakor Berti Brun, Kalan ing. Alojz, Zvone Labura, Vladimir Likovič, Ivo Ščavničar, Jože Lenar in Rado Torkar. — U.

Prikrajšani za letovanja

Na železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah je obstojala že vsa leta sindikalna organizacija kot podružnica sindikalne organizacije Železarne Jesenice. Zaradi samosvojitve zavoda in upoštevanja sklepe zadnjega sindikalnega kongresa, pa se je morala sindikalna organizacija ZIC odcepiti od železarske sindikalne organizacije in priključiti k sindikalnemu odboru družbenih organizacij pri občinskem sindikalnem svetu.

Na ustanovnem občnem zboru so v soboto zvečer izvolili prvi odbor novo ustanovljene sindikalne podružnice, vendar se na tem zboru niso strinjali z načinom razpusta dosedanje podružnice in

Fužina, Poljuka, Mežaklja, dolina Save Bohinjske, triglavske narodni park, dolina Radovne, Drage, območje med Mošnjami in Zasužami itd. Imenovani kraji in področja so deloma že uvrščeni med narodne parke, za ostale pa so vloženi predlogi, da pridejo v varstvo celotne naše skupnosti. Spriči namena, ki ga ti kraji imajo, bodo v prihodnjih letih izdelali zanje primerne urbanistične ter ureditvene elaborate, ki bodo nakazovali potrebo, do kolikšne mere bodo smeli izkoristiti ta območja v gradbene namene in kakšna bo njihova bodoča ureditev. Glavni namen teh prizadevanj pa je, da se kraje in območja zaščitijo in zavarujejo pred stihijo ali prenaplno in nenačrtno modernizacijo.

Oglejmo si še drugo plat tega problema. Kaj bo rekel prizadej stanovalci, katerega stanovanjska hiša spada v spomeniško varstvo. Naša družba zaenkrat še nima toliko sredstev, zavodi za spomeniško varstvo pa ne toliko usposobljenega strokovnega kadra, da bi problem saniranja takih poslopj hitreje reševali. Zato se prizadej stranke upravičeno pritožujejo, da ne morejo samovoljno urejati fa-

sade svojih stanovanjskih hiš ali jih adaptirati po lastnih potrebah in po sodobnih merilih. V tem pa je težava, ki ji še dolgo ne bomo mogli do živga. — J. B.

Razširitev poslovanja

Lesno industrijsko podjetje Bled se je odločilo razširiti predmet poslovanja za svojo mehansko delavnico v Bohinjski Bistrici. Z delom za domače potrebe, torej za potrebe podjetja, zmogljivosti tega obrata doslej niso bile izkoriščene. To pa je privedlo podjetje do tega, da se je odločilo razširiti poslovanje tudi na vzdrževanje, rekonstrukcije in izdelavo delovnih sredstev ter na opravljanje uslug tudi drugim. Podjetje pa bo izdelovalo delovna sredstva ter opravljal usluge le za lesno industrijo.

Potrebe za takšen korak so se v tem obratu LIP kazale že doli časa. Pred nedavnim pa je ta ukrep podjetja potrdila tudi občinska skupščina Radovljica. J. B.

Veliki načrti za Vršč

V sedemletnem programu razvoja turizma na območju občine Jesenice, ki ga je pripravila Gorenjska turistična zveza, zavzema eno izmed pomembnih mest tudi Vršč. Program predvideva precejšnje investicije, ki bi pripomogle, da bi tu postal priljubljen turistični, predvsem zimsko športni center. Tako, kot bi bil Vršč lahko pomemben kot samostojen center, pa bi obenem za mesec ali celo za dva podaljšal tudi zimsko turistično sezono v Kranjski gori.

Za Vršč načrtujejo izgradnjo gorskega hotela, ki naj bi stal nekeje v bližini sedanje Erjavčeve

koče. Od koče »Na gozdu«, ki naj bi jo primerno preuredili, do Erjavčeve koče, naj bi bila speljana žičnica, ki bi bila podaljšana do sedla Vrščica. Vlečnico naj bi zgradili tudi pod Mojstrovko oziroma pod Slemenom.

Obenem bi bilo treba urediti cesto, da bo sposobna za zimski promet. Praktično je sedaj zimsko vzdrževanje ceste nemogoče, saj tudi na očistihi cesti zaradi stalnih plazov vožnja ni varna. Zaradi manjših padavin je cestno podjetje Kranj letos izjemoma pripravilo cesto že za prvomajске praznike. Kljub temu, da na cesti ni bilo plazov in podobnih ovir, je enkratno čiščenje veljalo 1 milijon dinarjev. (V treh dneh praznikov so v obe smeri našli 1753 osebnih avtomobilov, 25 avtobusov in 196 motornih koles).

Med večja predvidevanja omenjenega programa sodijo še obnove vseh starih gostinskih objektov v Kranjski gori, dodatna izgradnja sistema žičnic in vlečnic (med drugim tudi na Kurji vrh), hotel na Javorniku in restavracija na Plavžu, športni center na Črnem vrhu, gostinski obrat na Završnici in vlečnica pod Stolom itd.

Objekt z največ možnostmi

Organi skupščine občine Jesenice so obdelali program nainumejših turističnih investicij, za katere je skupščina v letih 1965 in 1966 pripravljena zagotoviti soudeležbo. Odprto je še vprašanje soudeležbe gospodarskih organizacij in republiških in zveznih kreditov.

Gre za naslednje objekte: mešni prehod s parkirnim prostorom v Ratecah, adaptacija hotela Razor v Kranjski gori, izgradnja trgovskega paviljona, mlečne restavracije in izboljšanje telefonskega omrežja, adaptacija počitniškega doma Franc Rozman v Martuliku, servisna delavnica v Kranjski gori, vlečnici pri domu v Planici in na Vršču, žičnica v Mojstrani s spodnjo postajo ob hotelu Triglav, prostor za kampiranje v Mojstrani, adaptacija hotela Korotan na Jesenicah in hotela na Planini pod Golico.

Možnosti gozdarskega razvoja v radovljiški občini

Pogoji so idealni

Po svojih naravnih pogojih je območje radovljiške občine zelo ugodno za razvoj gozdarstva. Vseh gozdnih površin, s katerimi upravlja gozdno gospodarstvo Bled, je tam okrog 32 tisoč hektarov (od tega že več kot 60 odstotkov v družbeni lasti). Ker so gozdovi na tako obsežnem območju, gospodarijo z njimi tri gozdne uprave — Pokljuka, Bohinjska Bistrica in Radovljica.

Predlanskim je bilo v gozdarstvu zaposlenih 880 oseb, kar pomeni 11 odstotkov vseh zaposlenih v družbenem sektorju občine. Približno tako število zaposlenih je bilo tudi lani in letos. V to delo pa je zaradi težine in sezonskega značaja vključenih zelo malo domačinov, tako da mora gozdno gospodarstvo poletni polskati kakih 400 delavcev v Prekmurju in drugih krajih. Sele v zadnjih letih se z izboljševanjem delovnih pogojev in s stimulatvnejšim nagrajevanjem vključuje v gozdarstvo vedno več manjših domačih posestnikov, kar je zlasti pomembno za področje Bohinja.

V celotnem gospodarstvu občine predstavlja gozdarstvo zelo stabilen in važen faktor. V zad-

njih letih je družbeni proizvod te dejavnosti dosegal več kot 1500-milijonsko vrednost, in je bilo po tem kriteriju gozdarstvo pri deležu narodnega dohodka občine za industrijo na drugem mestu. Po drugem računu pa je na primer občina Radovljica v letu 1961 ustvarila 2 odstotka narodnega dohodka v republiki, samo pri gozdarstvu pa je ta delež znašal 16,4 odstotka!

Glede na vse te pogoje, ki se jim priključujejo tudi tržni zaradi močnih zbiralnih središč in ugodnih komunikacij, bodo v radovljiški občini razvoju gozdarstva dejavnosti nudili vso podporo, pri čemer pa bodo seveda gledali na smotno vključitev gozdarstva v sklop ostalih panog, da bodo tako lahko upoštevali interesi celotnega področja. — 2.

Lesnoindustrijsko podjetje Bled je na Rečici lani pričelo graditi nov obrat, v katerem bo tekla proizvodnja dosedanjih dveh obratov tega podjetja na Rečici. Stari poslopji bodo verjetno porabili za skladišča

Področje z dvema enakovrednima sezonama — Le petina ležišč last gostinskih podjetij — Kaj nameravajo graditi v naslednjih dveh letih

Ce bi bilo le mogoče, bi naj prišli na vrsto še nekateri drugi objekti turističnega pomena, za katere pa še ni zagotovljena soudeležba. To so: depandansa hotela Prisanek, preureditev dvorane za prireditve v Kranjski gori, ureditve Zelencev — izvirna Save Dolinke in ureditve avtokampa in restavracija na Črnem vrhu. Žičnica na Črni vrh bo namreč prav verjetno obratovala že v prihodnji zimi.

Precejšnja ovira pri novih gradnjah je, da še vedno ni določena lega nove ceste po Zgornjesavski dolini.

Skromno izkoriščeni pogoji

Glede na to, da ima Zgornjesavska dolina izredne možnosti tako za razmah zimske kot tudi letne sezone, so dosedanje nalo-

be v turizmu več kot skromne. Skupno število ležišč, ki so na voljo turistom na območju občine, le nekoliko presega 3 tisoč, vendar je od teh le petina v hotelih ali drugih objektih gostinskih gospodarskih organizacij. Prek 600 jih je v počitniških in planinskih domovih, 300 v zdraviliščih in precej čez 1000 v zasebnih turističnih sobah. Zelo skromna je tudi trgovska mreža (z izjemo Jesenic), obrtna dejavnost in podobne usluge. Za avtobusne prevoze je v zadnjem času še kar poskrbljeno, železniški promet pa se bo izboljšal z bližnjo elektrifikacijo.

Lani je bilo tu 56.800 gostov, od tega 41.500 domačin in 14.400 tujih. Značilno je, da je bivalna doba domačin precej čez 4 dneve, tujih pa le 2,1, kar je velik delež tistih, ki se tu zaustavijo le na poti v notranjost države ali na povratku domov. — S.

Spremembe v Dvorski vasi

Opekarna Dvorska vas je še pred dobrim letom dni preživljala težko preizkušnjo. Zaradi neurejenih razmer tehnološke, organizacijske in finančne narave je aprila lani moralo podjetje sprejeti prisilno upravo. Hkrati se je podjetje izločilo iz dejavnosti gospodarske organizacije Gorenje Radovljica in je prešlo pod upravo in tehniško-strokovno vodstvo zavoda za raziskavo materiala Ljubljana. Ta zavod se je s posebnim pogodbno obvezal, da bo uredil kritično stanje obrata opekarnice Dvorske vasi in na osnovi določenih ukrepov omogočil spet normalno poslovanje.

Da bi opekarno usposobili za redno obratovanje, so bili potrebni številni ukrepi in izboljšave. Že do 30. julija lani je zavod za raziskavo materiala opravil na potrebnih delih ter usposobil osnovni delovni kader za proizvodnjo. Pričeli so s surovo proizvodnjo in tudi z obratovanjem peč. V letu 1963 je podjetje proizvedlo 962.095 opečnih enot. Pri ugotavljanju, kako bi povečali proizvodnjo, pa se je pokazalo, da imajo sušilne napra-

ve premajhne kapacitete. To pomanjkljivost so z različnimi dodatnimi deli, kakor z ureditvijo ter z dopolnitvijo strojnih naprav ter z drugimi deli opravili po končani proizvodnji novembra lani tja do aprila letos.

V maju letos je pričelo podjetje obratovati s polno zmogljivostjo. S tem je bil tehnološki proces dokončno ureden. Mesečni proizvodni plan za letoš je 450 tisoč opečnih enot ali 4 in pol milijona opek v 10 mesecih. Da bi podjetje poslovalo rentabilno, pa mora izdelati letno vsaj tri milijone opečnih enot. Ozko grlo v proizvodnji pa je nastalo zaradi sušenja opeke, ker zmogljivost peč ni bila izkoriščena. Zato so se morali odločiti za gradnjo umetne sušilnice.

Ze lani je bil proizvodni rezultat zadovoljiv, čeravno je bilo podjetje v poskusni proizvodnji. V prvem mesecu letošnje proizvodnje plan sicer ni bil dosežen, vendar pa je stanje kar zadovoljivo glede na to, da podjetje šele pričnja v novih pogojih dela.

J. B.

Izlet na Uskovnico

BOHINJ — V okviru turistične tedarne, ki se je začel v nedeljo in ga bodo zaključili v soboto in nedeljo s tradicionalno kmečko občeto, bo bohinjsko turistično društvo v petek organiziralo izlet gostov na Uskovnico, kamor so planšarji pred dnevi odpeljali živino. Na izlet bodo šli gostje z lastnimi osebnimi avtomobili. Na Uskovnici si bodo ogledali delo planšarjev in sirarno, po kosilu pa še snežno jamo. Popoldne bodo gostje sami pekli malico na žaru, zvečer pa se bodo vrnili v Bohinj. — J. Z.

Občinske družbenopolitične organizacije Kranja so ob dnevu borca priredile tradicionalno tekmovanje »Od spomenika do spomenika«, ki se ga je v soboto udeležilo blizu 50 tričlanskih ekip z vse Gorenjske. Pri moških so zmagali člani atletskega kluba Triglav pred predstavniki telovadnega društva Predvor-Bela in Naklo, pri ženskah pa je bila prva mešana ekipa Golnika in Tržiča pred Planiko iz Kranja.

Aktivnost v Tržiču pred kongresom Zveze komunistov Jugoslavije

Pet raziskovalnih razprav

Prispevek tržiških komunistov v predkongresni dejavnosti je bilo šest širših posvetovanj, na katerih so člani v dokaj strokovni zasedbi razpravljali o šestih aktualnih vprašanjih družbenega in gospodarskega življenja občine. Prednost takih področnih razprav so ugotovili na občinski konferenci, saj se je pokazalo, da so v preteklosti na sestankih osnovnih organizacij vsi člani govorili o vsem, vendar o maločem poglobljeno in do rezultatskega konca. Sicer tudi po novem načinu obravnavanja še niso našli ključa za hitro in uspešno reševanje vseh problemov, vendar je to šele začetek poti.

Začetna naloga v zvezi s takim načinom dela tržiških komunistov je bila določena. Vodstvo komiteja in člani, ki so se udeležili posameznega področnega posveta, zbrano gradivo posredovali ostalim komunistom v kolektivu, tako da bodo vsi vsaj seznanjeni z zadevo, medtem ko se bodo aktivna mnenja zbirala okrog udeležencev posveta, ki pa bo prek tovarišev prav tako upoznan z gradivom z drugih posvetov. Skratka — nastala bo veriga družbene aktivnosti, katere nosilci bodo komunisti, udeleženci omenjenih posvetovanj.

Predkongresna občinska konferenca, ki je dokaj ugodno ocenila rezultate dosedanjega dela, je sprejela tudi teze za nadaljnje tovrstne razprave; le-teh bo do kongresa Zveze komunistov Jugoslavije še pet.

Kmetijstvo v tržiški komuni so pogosto obravnavali kot zadevo drugorazrednega pomena, zato so se komunisti odločili, da bodo do problematiko obdelali na širšem posvetovanju, kjer bo glavna tema: odprava silnic, ki zavirajo hitrejši razvoj odnosov med združbami in kmeti. — Drugo tako področje je šolstvo, ki so mu člani Zveze komunistov posvetili že veliko pozornosti, vendar sta idejno pouka in praktično uveljavljanje reformirane šole ostala še neobdelana. Tudi o tem bo torej

razpravljala še širši aktiv komunistov skupaj s člani šolskih kolektivov. — Kultura in telesna vzgoja sta bili v zadnjem času obravnavani na dveh širših posvetih. Ker pa so tu posamezna vprašanja zelo široka, so sklenili, da bodo razpravo usmerili v konkretne probleme, kot so repertoarna politika, filmska vzgoja, informiranost občanov, vadiateljski kadri, finančna sredstva itd.

Tudi na področju zaposlovanja, zlasti pa v skrbi za dostojno življenje sezonskih delavcev so v tržiški občini dosegli že nekaj uspehov, vendar pa se z njimi ne bodo zadovoljili. V prihodnje bodo komunisti to problematiko osvetlili z vseh zornih kotov skupaj z organi upravljanja, ki bodo najlažje lahko nakazali rešitve. — Širše posvetovanje bodo v Tržiču organizirali tudi o statutih delovnih organizacij, na katere se dostikrat pozabljajo in v večini primerov ne služijo svojemu namenu, čeprav so dokument, ki konkretizira naša ustavna načela.

Prav gotovo bo tudi s teh petih posvetovanj prišlo dosti pobud, ki bodo tržiškim komunistom opora za nadaljnje delo, razen tega pa bodo v predkongresnem obdobju posebno skrb posvetili tudi sprejemanju mladih ljudi v Zvezo komunistov. — J. Zontar

Prav gotovo bo tudi s teh petih posvetovanj prišlo dosti pobud, ki bodo tržiškim komunistom opora za nadaljnje delo, razen tega pa bodo v predkongresnem obdobju posebno skrb posvetili tudi sprejemanju mladih ljudi v Zvezo komunistov. — J. Zontar

Prav gotovo bo tudi s teh petih posvetovanj prišlo dosti pobud, ki bodo tržiškim komunistom opora za nadaljnje delo, razen tega pa bodo v predkongresnem obdobju posebno skrb posvetili tudi sprejemanju mladih ljudi v Zvezo komunistov. — J. Zontar

V Stari Fužini pri Bohinju radovljiška uprava gozdnih lovišč gradi svoj dom, v katerem bodo lovski prostori in poseben bife, kjer bo moč dobiti nekatere specialitete. Objekt, ki bo služil tudi lovskemu turizmu in bodo zato zraven zgradili garaže, gradi bohinjsko gradbeno podjetje

V Stari Fužini pri Bohinju radovljiška uprava gozdnih lovišč gradi svoj dom, v katerem bodo lovski prostori in poseben bife, kjer bo moč dobiti nekatere specialitete. Objekt, ki bo služil tudi lovskemu turizmu in bodo zato zraven zgradili garaže, gradi bohinjsko gradbeno podjetje

Ob uveljavljanju skrajšanega delovnega časa v škofjeloških kolektivih

Stroji premalo izkoriščeni

Ni nova ugotovitev, da so strojne kapacitete v naših industrijskih in tudi drugih podjetjih slabo izkoriščene. Ta sicer posplošena trditve velja za nekatere gospodarske organizacije bolj, za druge manj. Če bi imeli kolikor toliko enotne kriterije za ugotavljanje izkoriščanja strojnega parka — enotne ne samo v okviru ene občine ali ene industrijske veje, ene gospodarske panoge, ampak enotne za vso industrijo (kolikor je seveda to objektivno mogoče) na nekem širšem in zaokroženem geografskem področju (npr. v okraju, republik ali le v nekaj občinskih skupaj, recimo v gorenjskih) — potem bi verjetno prišli do zaključka, da so podjetja, ki stalno in že dlje spremljajo izkoriščanje strojnih kapacitet in kjer so te bolj ali manj dobro izkoriščene, bele vrane. Čeprav že več let govorimo o skritih rezervah v podjetjih — del teh rezerv pa nedvomno tiči prav v taki organizaciji proizvodnega procesa v podjetju, ki zagotavlja maksimalno izkoriščanje strojev — do danes v marsikaterem podjetju še ni bilo v tej smeri kaj prida storjenega.

Z uvajanjem 42-urnega delovnega tedna je to vprašanje postalo še bolj aktualno, ker je boljše izkoriščanje kapacitet strojnega parka naših podjetij eden bistvenih pogojev za skrajševanje delovnega časa. In če kot ne ravno

boljše izkoriščanje strojev, povsem realna, če že ne kar precej pereča in neodložljiva.

V Skofji Loki so v četrtek prejšnji teden na posvetovanju, ki so se ga udeležili člani komisije republiškega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije in predstavniki loških gospodarskih organizacij (Gorenjske predilnice, GP Tehnik, Seširja, LIP Češnjica, Jelovica, Kmetijskega gospodarstva, LTH, Iskre Železniki in Elre), govorili o tem problemu in ugotovili, da imata le predilnica in LTH že nekaj let vpeljano stalno evidenco izkoriščanja strojnih kapacitet, na podlagi katere je potem šele mogoče uvažati izboljšave v organizaciji dela, medtem ko so nekatera ostala podjetja to spremljala le občasno. Iskra Železniki je v zadnjem času tudi začela uvažati stalno evidenco. Težave, ki se pojavljajo pri tem delu, so predvsem v tem, ker ni prave metodologije in meril za izkoriščanje strojnih kapacitet. Zato bo v okviru občine predvsem temu treba posvetiti v

prihodnje več pozornosti, kajti tudi občina ne samo gospodarske organizacije same — je zainteresirana za ta podatek.

Poglejmo na kratko, kako je z evidenco izkoriščanja strojnih kapacitet v nekaterih loških podjetjih in kakšni problemi se pri tem pojavljajo. Podatke o tem je v razgovoru posređoval sekretar občinskega odbora SZDL Skofja Loka Mirko Brezovec.

Predilnica in LTH stimulirata ekonomske enote tudi po stopnji izkoriščanja strojnih kapacitet; imajo evidenco o časovni porabi osnovnih sredstev, LTH pa ima celo evidenco o izkoriščanju strojev po njihovi vrednosti. Medtem ko nekatere podjetja porabijo drugo in tretjo delovno izmeno v glavnem le za mašenje ozkih grl v proizvodnji, imajo v predilnici vpeljano redno proizvodnjo v treh izmenah po 7 ur, le preostale tri ure porabijo za morebitna ozka grla in za čiščenje strojev. Posamezne ekonomske enote v tem podjetju izkazujejo v letu 1963 visok odstotek izkoriščanja strojnih kapacitet (96, 92, 97, 89). Vzroki izpadov do stodontnega izkoriščanja so v čiščenju in popravilu ter v nenapovedanih prekinutvah električnega toka.

Sešir ima težave, ker ima stare, že močno iztrošene stroje in ker je v rekonstrukciji. Pri Tehniku zagotavljajo, da se pri njih izmenko delo ne da vpeljati, ampak delajo v sezoni po 11 ur. Tehnična opremljenost gradbeništva je slaba, komisija republiškega sveta Zveze sindikatov meni, da bi se z boljšo organizacijo dela lahko marsikaj izboljšalo. V podjetju LIP Češnjica iščejo primerno metodologijo za evidenco izkoriščanja kapacitet in jo skušajo vpeljati. Težave so z žagarskimi obrati v občini (razen LIP jih imata še Gradis in Jelovica), ki so premalo izkoriščeni, ker za vse žage ni dovolj lesa. Predlog, da bi se žage združile, ni naletel na plodna tla, ker je ta posel finančno zelo donosen.

Vprašanja boljše izrabe strojnih kapacitet so se v Loki — kot kaže nedavno posvetovanje — lotili z vso resnostjo. Pri tem pa bo treba v prihodnje upoštevati še nekaj — nevarnost, da se z boljšo in večjo proizvodnjo povečajo tudi norme, osebni prejemki pa ne. Praksa kaže, da pogosto tako je. Delavci pravijo, da se ne splača preveč prekoračevati norme, ker jo potem zvišajo. Vzrok za to so neobdelani tehnični normativi v proizvodnji. Prizadevanje proizvajalca v takem primeru je vse prej kot stimulirano. Dobro rešitev pa smo našli v LTH. Če delavci prekoračijo normo na primer za 20 odstotkov, se tudi dohodki dvignejo za enak odstotek. Fiksni stroški na enoto proizvoda se s tem znižajo, od tega pa imajo korist delavci in podjetje.

Zanimivost v mostu

BITNJE — Most čez potok Zabnica v Zgornjem Bitnjem se je vdal pod težo neprimerno težkega tovornjaka. Nekateri vaščani so trdili, da bo kljub razpokam še uporaben, ker so menda v njem zelo trdne železne vezi. Ko pa so se vaščani kljub temu odločili, da ga podro in naredo novega, jih je čakalo nemajhno presenečenje. V mostu so namesto betonskega železa našli 36 kos, nekatere med njimi so bile še popolnoma ne rabljene, precej burkelj, verige, dolgo žago in podobno železo, ki so ga vaščani pred vojno, ko so most gradili, lahko prispevali. Most je po vsej verjetnosti vzdržal vrsto let predvsem zaradi tega, ker je bil zidan v oboko.

Vsakokrat po nekaj

NOVA SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA

Primskovo, 7. julija — Včeraj je trgovsko podjetje Zivila Kranj na Primskovem odprlo veliko samopostrežno trgovino. Uredilo jo je v prodajalni klasičnega tipa v Zadrudnem domu. Samopostrežnica je za to območje velika pridobitev, saj ima sicer le še dve manjši in po opremlitvi zastareli špecerijski prodajalci.

Na območju stanovanjske skupnosti Kranj-Primskovo živi sedaj nekaj manj kot 3 tisoč prebivalcev.

PARK BORCEV

Primskovo — Na prostoru bivšega pokopališča na Primskovem so zaključili s prvim delom urejanja »Parka borcev«. Uredili so cvetlične gredice in poti, lepotno grmičevje in drevje bodo zasadili jeseni.

Na tem prostoru so ohranili grobove petih padlih borcev NOB. Krajevna organizacija Zveze borcev si prizadeva, da bi na tem mestu do Dneva mrtvih postavili spomenik žrtvam fašističnega terorja s tega območja.

BODICE

Motil sem se, ko sem bil da bodo spomeniki našim borcem revolucije za dan borca urejeni, da jih bo veselo pogledati! Slučajno me je pot zanesla proti Kropi, kjer se mi je na križišču ponudil prazničen pogled na spomenik desetim padlim junakom. Niti sledu ni bilo tam o kakšnem cvetju, ker je bilo vse dno spomenika na debele posuto z macesnovimi iglicami. Kol vem, je bilo tam tako že za prvi maj, pa zadržanim doslej stvari še ni uspelo očistiti...

Prav danes teden sem hotel v pekarni v Gorenji vasi v Poljanski dolini kupiti kruh. Pa mislite, da sem ga dobil? Sment! Prodajalka mi je dejala, naj pridem popoldne, ko ga bodo zanesljivo imeli. Res sem se čez dobrih 6 ur vrnil, vendar mi je že napis »kruh razprodan« povedal, da bom ostal prazen želodca. Seveda me tudi pekova pripomba, ki mi jo je navelg skozi okno, čes, da jim manjka delavcev, ni nasilila!

Razočaran sem se hotel še naprej iti turistat. Toliko huale je bilo o novi žičnici na Vogel, zato sem jo mahnil kar proti Bohinju. In naravnost na žičnico! Lahko mi verjamete, kako sem bil začuden, ko sem se znašel pred hotelom Zlatorog, čeprav sem se trdno namenil k spodnji postaji žičnice. Se enkrat sem poskusil srečo, pa me je čez četrte ure pot spet pripeljala k hotelu. To je pa že od sile, sem dejal potihem, naglas pa: Turistični delavci, ki ste imeli toliko denarja, da ste postavili žičnico, žrtvujte še nekaj tisočakov in označite cestni, katerega pot gre h gondoli, zakaj vsi turisti niso rojeni Bohinjci!

Ce verjamete ali ne, sva zadnjič z Marjanom potovala tudi v letalom. Casi, ko sem bil za daljše poti privezan le na kolo, so za nami, hja! Z naših Brnikov sva se z boljšo polovico odpeljala v Dubrovnik. Toda težave so se začele že na kranjski avtobusni postaji, kjer mi niso vedeli povedati, kdaj bo poseben avtobus odpeljal na letališče. Nekdo, ki je obziral zadrevo, je pripomnil, da včasih z avtobusne postaje vozi modro vozilo JAT, včasih pa avtobus SAP. Boudita ob pol dveh tukaj, in vse bo v redu — je tolažil! Tako se je začelo najino tekanje po kranjski avtobusni postaji. Nervozna je trajala od 13.10 do 13.50, ko sva s še dvema čakajočima turistoma le uveladala prihajajoči zeleni avtobus SAP! — Ja, ali res ne bi morali te prove vnesti na seznam ostalih vrhodov in odhodov avtobusnih? Dovolj bi bilo že s tradicionalno slovensko natančnostjo označiti približen odhod na Brnik!

Turistično razpoloženje BODICAR vas vse prav leno neodoljivo!

Srečanje na kmetih

Na kmetijah je vse manj ljudi. Mlajši gredo v tovarne v drugačno življenje, ki ga nudi današnji čas. Te pripombe slišimo že vse po vojni. Gre za hitri gospodarski razvoj, za industrializacijo, za tehnični napredek in družbeni razvoj. Izoblikujejo se močna in urejena industrijska središča, a mnoga naselja, zlasti v odročnih hribovskih predelih, ostajajo vse bolj prazna.

To velja za mnoge naše kraje in tudi za vasio Vinharje nad Poljansko dolino. Uro je oddaljena od Poljan in 650 m visoko. Samo še 37 prebivalcev v 10 hišah oziroma na 7 kmetijah se krčevito držijo rodne zemlje.

Srečali smo se z Milanom Dolencem, enim izmed sedanjih kmetovalcev.

»Tudi tu v hribih je vse drugače kot včasih,« pravi on. »Pred 11 leti smo napeljali elektriko v vse hiše. V vseh hišah imajo radio, v dveh pa celo televizijo. Zadnja leta pa smo si končno zgradili tudi cesto do vsake hiše. Seveda s skupno pomočjo.«

Imate lepo vzorno urejeno posestvo z 9 ha obdelovalne zemlje. Na domu je že oče, ki je med vojno postal v NOV invalid, mati, vi in žena z majhnim sinom. Kako obdelate vso vašo zemljo?

»Pred desetletji je bilo v vsaki hiši veliko ljudi, tudi po deset in še več. Obdelovali so vsak kosček zemlje in gojili prav vse kulture in rastline, ki so jim bile potrebne za življenje. Danes se je to precej spremenilo. Gospodarjenje je bilo treba prilagoditi današnjim razmeram. Če hoče kmet nekaj doseči ob sedanjih razmerah, mora skrbno in razumno gospodariti.«

S kakšno dejavnostjo se ukvarjate na vaši kmetiji?

»V kooperaciji s kmetijsko za drugo pridelujem semenski krompir in gojim živino za zakol. Krompir izredno lepo kaže. Trava je letos lepo in dobro obrodila, kar je pripomoglo ugodno vreme in seveda tudi umetno gnojilo. Vso košnjo opravi sam s motorno ročno kosilnico, ki sem jo pred tremi leti kupil. Brez nje danes ne bi več šlo, ker bi za toliko travnikov potreboval veliko koscev, a sem le sam za to delo.«

Razen njiv za krompir in krmo ste vse njive zasejali s travo. Se vam to obnese?

»Vsekakor. Omenil sem že, da gojimo živino za zakol. Krav, razen za domačo potrebo, se ne izplača gojiti. Nimamo kam z mlekom, pa tudi dela je mnogo

z njimi. Prav tako je s prašiči. Obdelovanje zemlje terja veliko dela, saj je vsa zemlja v višinskem predelu in je njive mogoče orati le z vrha navzdol. Zato je treba ob vsakem oranju precejšen del zemlje zvoziti ali znositi nazaj na gornji del, sicer bi bile njive kmalu vse v dolini.«

Hlev imate sodobno urejen s potrebnim silosom za krmo. Kako se vam silosi obnesejo?

»Brez takega načina ni mogoče gojiti toliko živine in tudi ne dobro gospodariti. Silosna krma je nadvse hvaljevna tudi za privatnega kmetovalca.«

Kako bo letos obrodilo sadje?

»Jabolk bo malo, nekaj več bo hrušk in sliv. Orehi so zelo polni. Obrodile so tudi češnje, ki pa niso tako sladke in rade gnijejo.«

R. Čarman

V Stari Fužini pri Bohinju radovljiška uprava gozdnih lovišč gradi svoj dom, v katerem bodo lovski prostori in poseben bife, kjer bo moč dobiti nekatere specialitete. Objekt, ki bo služil tudi lovskemu turizmu in bodo zato zraven zgradili garaže, gradi bohinjsko gradbeno podjetje

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Ugodno prodam 4 nova okna svetlobne velikosti 90x76 in dobro ohranjen otroški voziček, italijanski, skoraj nov. Cesta Svobode 32, Bled 2864

Prodaj 80 kg težkega prašiča za rejo, Breg 56, Zirovnica 2869

Prodaj dve novi okni z dvojno zaporo 75x110. Predosleje 42, Kranj 2870

Prodaj krmilni krompir. Zabanica 15 2871

Prodaj zavorne bobne z gumami, 16 col in rabljeni moped Cerklje. Naslov v oglasnem oddelku 2872

Prodaj avto fiat, topolino, kombi motor, generalno popravljen pod garancijo 5.000 km. Nove gume, nov akumulator, novo lakiranje, temno rdeče barve. Naslov v oglasnem oddelku 2873

Prodaj dve zelo dobro ohranjene omari za obleko radi tesnobe v stanovanju. Naslov v oglasnem oddelku 2874

Prodaj prašiča po 50 kg težka. Cerklje 108 2875

Prodaj motorno kolo »Galeb« 150 cm v dobrem stanju. Ogled možen vsak dan od 15. do 20. ure v Cerkljah 21 2876

Ugodno prodaj vprežno kosilnico z žetvino napravo. Podgora 8, Gorenja vas nad Škofjo Loko 2877

Prodaj 6 tednov stare puške. Struževo 9, Kranj 2898

Prodaj moped. Sp. Brnik 54, Cerklje 2899

Prodaj plemensko telco in nekaj metrov hrastovih plohov in nov elektromotor 15 kW. Zajc, Valburga 15, Smednik 2900

Prodaj kompletno spalnico iz orehove korenine — furnirano, ter zazidljive parcele, k. o. Puštal — Škofja Loka, Ravnikar, Partizanovska 20, Kranj 2901

Prodaj dobro ohranjeno spalnico, orehov furnir. Naslov v oglasnem oddelku 2902

kupim

Kupim vodno črpalko z motorjem na dve fazi. Visoko 43, Senčur 2878

Kupim staro hišo v bližini Kranja. Novak Maks, Tomažičeva 12, Kranj 2879

Kupim enostanovanjsko hišo, nedograjeno v okolici Kranja. Škofjeloška 41, Kranj 2880

Kupim rabljen moped. Zalag 24, Cerklje 2881

Kupim gradbeno parcelo 700 — 1000 m², najraje z gradbenim dovoljenjem, v okolici Kranja. Ponudbe pod »Gotovina takoj« 2882

Kupim hišo z vrtom na Gorenjskem. Ponudbe z opisom in ceno poslati Krista Cvijanovič, Apače 9 2883

Kupim hišo v bližini Tržiča ali Kranja. Bohinc Valentin, Ziganja vas 7, Križe 2897

ostalo

Sprejem krojaškega vajenca ali vajenke. Naslov v oglasnem oddelku 2807

Sprejem vajenca za plesarsko stroko. Naslov v oglasnem oddelku 2844

Gasilsko društvo Predosleje priredi v nedeljo, 12. 7. 1964 ob 15. uri vrtno veselico v vsakem vremenu. Igrajo Veseli trgovci. Viljudno vabiljeni! 2854

Oddam lokal, primeren za obrt ali trgovino. Linhartov trg 24, Radovljica 2884

Arsovski Dragotu, Forme, želi vse najboljše na novi življenjski poti dobra znanja. 2885

Kdor mi posodi 150.000 din, dobi enosobno stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 2886

Zahvaljujem se zavarovalnici Kranj za izplačano invalidnost in zavarovalnico iz naslova kolektivnega nezgodnega zavarovanja delavcev in uslužbencev v tovarni Sava Kranj. Marinšek Alojz, Naklo 106 2887

Zaplotnik Alojz, delavec, Tupaliče, preklicujem moje priporočanje o nespodobnem obnašanju Francke Jagodic, delavke, Hotele kot neresnično. 2888

Sprejem vajenca. Ogris Andrej Trojarjeva 9, Kranj 2889

GOSTINSKO PODJETJE
»TURIST« LESCE
SPREJME ZA STALNO
NATAKARICO

Zahvala

Ob nenadni izgubi ljubljene mame in stare mame

IVANE ZUPAN
iz Vogeli

se lepo zahvaljujem številnim prijateljem in znancem, ki so jo spremili na zadnji poti in ji v slovo poklonili toliko cvetja. Iskrena hvala za izkazano sožalje krajevnim organizacijam ZB in ZVI, dr. Bohincu za večletno zdravljenje, osebu splošnega oddelka jeseniške bolnišnice in duhovniku prof. Krakarju.

Zalujočji otroci: Francka, Janez z družino, Anica z družino, Stane z družino, Malka z družino in ostalo sorodstvo

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-133. Telefon: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letno 1300, mesečno 110 dinarjev. Cena posameznih števil: sredo 10, sobota 20 din. Mali oglasi za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

Dvema študentoma oddam sobo. Krt Drago, Kurirska 7, Kranj 2890

Nujno rabim 100.000 din, vrnem 120.000 din v kratkem času. Naslov v oglasnem oddelku 2891

27. junija 1964 sem izgubil denarnico z dokumenti in denarjem v Cirilovi ulici v Kranju (Orehek). Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi na naslov v dokumentih ali Triler Vinko. Drulovka 20, Kranj 2892

Dne 4. julija sem izgubil od Sk. Loke do Voldega potovalsko z obleko. Prosim proti nagradi vrniti. Naslov v oglasnem oddelku 2893

Na poti iz Jakoba do Preddvora sem izgubil moško zapesno uro. Najditelja prosim, naj jo odda v oglasni oddelk. 2894

V Povljani vas še čakajo. Najlepše boste preživeli vaš oddih v prelepi Povljani na otoku Pagu. Pension: hrana in prenočišče 1090 din dnevno. Rezervacije sprejema trgovina Borovo Kranj, v torek, četrtek in soboto. Vabi Turistično društvo Povljana 2895

Vajenca-ko, sprejememo v uk. Trgovina Borovo Kranj. Pogoj: končana osemletka 2896

objave

Delavska univerza Škofja Loka razpisuje za šolsko leto 1964/65

VPIS V

1. Tehniško šolo strojne stroke Ljubljana, oddelk za odrasle v Škofji Loki

2. Tehniško šolo elektrotehniške stroke Ljubljana, oddelk za odrasle v Škofji Loki

3. Tečaj za poklic tehniškega risarja

4. Ekonomska srednja šola Kranj oddelk za odrasle v Škofji Loki

5. Administrativni tečaj: začetni in nadaljevalni

Pogoji: 1. in 2. kvalificiran delavec

3. Dokončana osemletka

4. Dokončana osemletka, starost 18. let

5. Dokončana osemletka

Vpisovanje bo vsak dan od 6. — 14. ure in ob sredah od 16. do 18. ure.

Na osnovi 93. člena Zakona o sredstvih gospodarskih organizacij (Ur. list 54/57) in na podlagi odredbe 525 Ur. list 27/58

PUŠKARNA —
KRANJ.

Ješetova 3

PRODA

iz osnovnih sredstev

TOVARNI AVTO

»Opel Blitz« nosilnost 1,75 t

za ceno 500.000 din.

Ogled mogoče dnevno od 6. — 14. ure v prostorih tovarne.

Do 20. 7. 1964 imajo prednost nakupa gospodarske organizacije, nato pa tudi privatni sektor.

Odkupujemo
steklenice za pivo.

vsako količino a 40 din v skladu s ceni:

Kranj, Škofja Loka, Tržič, Kranjska gora, Bled, Lesce.

Podjetje »VINO KRANJ«

Nagradno žrebanje

Vlagajte svoje prihranke pri
MEDOBČINSKI KOMUNALNI BANKI
KRANJ in njenih poslovalnih enotah:
na JESENICAH, v RADOVLJICI,
ŠKOFJI LOKI in TRŽIČU.

Kdor vloži do 30. 7. 1964 vsaj din 50.000.— in jih ne dvigne pred enim letom, dobi višje obresti in lahko postane dobitnik lepe nagrade.

V vsaki poslovni enoti bo izžreban:
televizor, radio aparat, kolo, električni gramofon, foto aparat in potovalna torba.

ŽREBANJE BO V AVGUSTU 1964

Obrestne mere za vezane vloge:

vloženo za dobo

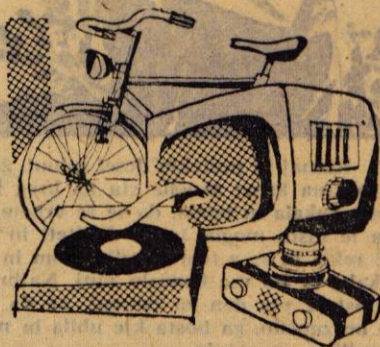
nad 3 mesece obrestna mera 5,25 %

nad 6 mesecev obrestna mera 5,50 %

nad 12 mesecev obrestna mera 6,00 %

nad 24 mesecev obrestna mera 6,50 %

nad 36 mesecev obrestna mera 7,00 %

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Breskve 250 do 270 din, marelice 280 do 300 din, hruške 160 do 200 din, kumare 160 do 200, fižol v stročju 140 do 160, grah 160 do 180, krompir novi 65 do 70, krompir stari 35 do 40, pesa rdeča 80 din, skuta 180 do 200 din, surovo do 100, črešnje 150 do 170, med 700 maslo 1000 do 1100, zelje 100 do 120, kisel zelje 80, cvetača 180 do 200, solata 100 do 120, paradižnik 240 do 260, čebula 120 do 140 din, proso 80 din za liter, pšenica 60 do 65 liter, koruza 50 do 55 liter, koruzna moka 60 do 65 liter, aidova moka 160 do 180 liter, borovnice 140 do 160 liter, lisičke 100 do 120, jagode vrtn 180 do 200, kasa 140 do 150, ješpern 120 do 130 din za liter, korenček 20 din za šopek, peteršilj 20, zelena 20 din za šopek, kokoši 900 do 1200 din za kom., piščanci 700 do 900 din za kom., piščanci 700 do 900, jajca 35 do 37 din za komad.

GIBANJE PREBIVALSTVA

KRANJ

Rodile so:

Vukalij Džana, dečka; Linar Julijana, deklico; Vreček Zorija, dečka; Lužovec Angela, deklico; Finž-

gar Marija, deklico; Reberšek Jožefa, deklico; Perčič Marija, dečka; Sekne Marija, dečka; Cankar Jožefa, dečka; Rezar Ana, dečka; Sironič Majda, deklico; Petercel Stefanija, deklico; Hafner Franciška, deklico; Kožuh Marija, deklico; Juvan Terezija, dečka; Pečnik Olga-Ana, dečka; Oblak Franciška, deklico; Maček Pavla, dečka; Počonik Lucija, dečka; Ahčin Angela, dečka; Faletič Franciška, dečka.

Poročili so se:

Pavlin Janez, delavec in Urbanc Mihaela, delavka; Jerina Jrenej-Alojz, pleskar in Kalan Neža, delavka; Sajovic Jože, delavec in Dobnikar Marija, delavka; Zuza Francišek, kmet in Naglič Marija, kmečka delavka.

Umrli so:

Anton Adamič, C. Staneta Zagarja 6, Kranj, star 83 let, upokojenec; Marija Oblak, Ul. Tatjane Odrove 2, Kranj, stara 73 let, upokojenka.

Republiško prvenstvo
v RC letalskih modelih

Rezultati na evropski ravni

Prvo republiško prvenstvo letalskih modelov z radijskim upravljanjem je za nami. O njem se lahko izrazimo le pohvalno, saj je organizatorju uspelo, prebiti led v tej kategoriji modelarstva, tekmovalci pa so s svojimi rezultati pokazali, da ne zaostajajo več za evropskim povprečjem.

Prvi dan tekmovalstva je minil na letališču v Brniku, kjer so se med seboj pomerili tekmovalci z radijsko usmerjenimi motornimi modeli. Tekmovalo je le 9 modelarjev, med njimi tudi gostje aerokluba Kranj in Celovca. Kljub neugodnemu vremenu (pihal je namreč izredno močan veter) in nekaterim tehničnim oviram, so tekmovalci, posebej pa še gostje, dosegli solidne rezultate, čeprav

zaradi časovne omejenosti tekmovalna organizatorija (Aero klub »Stane Zagar« Kranj) ni uspelo v celoti realizirati tekmovalnega programa.

Drugi dne (v nedeljo) so bile prizorišče tekmovalstva Lesce. Sele tu je organizatorju uspelo ves aparat, potreben pri torvnstnih prireditvah, vključiti v tekmovalne. Tudi vreme je bilo za jadralne-radijske usmerjene modele kakor nalašč in rezultati so bili te mu primerno dobri. Razlike med gosti iz Celovca in domačini ni bilo. Celotni član kranjskega aerokluba Janez Pintar je v skupni konkurenci zasedel prvo mesto s 6 točkami prednosti pred drugimi plasiranimi Celovčanom Pretnerjem.

Rezultati: Motorni modeli-klasa gostov: 1. Wosling Franz, Celovec 994 točk; 2. Elsner Willi, Celovec 904; 3. Himelsback Franz, Celovec 816 točk.

V skupini domačinov je postal republiški prvak ljubljanc Janez Smole s 719 točkami, medtem ko je drugo mesto v republiky zasedel član kranjskega aerokluba Bruno Stular.

Jadralni modeli-gostje: 1. Pretner Hanz, Celovec 2188; 2. Elsner Willi, Celovec 1927; 3. Schuglich Otto, Celovec 1758 točk.

Domačini: Republiški prvak Janez Pintar, AK Kranj, 2194; 2. Sežin Silvo AK Kranj, 1768; 3. Branko Perko, Ljubljana 1668 točk

Tone Polenc

Zahvala

Ob tragični smrti

SLAVKE ČARMAN
roj. Florjančič

se zahvaljujemo zavodu za invalidsko zaposlovanje za poslušne besede, sosedom za izkazano pomoč, pevcem, duhovniku, vsem, ki so sočustvovali z nami in jo pospremili na zadnji poti.

Britof, 7. 7. 1964

Domači

Ivanov - Leonov:

44

GENERAL AFRIKA

Desetine tisočev Afričanov, zaprtih v taborišču, so pustili, da so stali pod črnim nebom, polnim zvezd. Bilo je hladno. Ljudje so se stiskali drug k drugemu, da bi se ogreli.

Zjutraj je veter razgalil oblake. Vzšlo je sonce. Ljudje so se razveselili, vsaj nečesa so se lahko veselili. »Nevarni« so vedeli, da jih čaka smrt. Smrt zaradi ene kroglice, smrt zaradi orožja, smrt zaradi stikov s partizani.

Sonce je ves dan neusmiljeno pripekalo. Ves dan jim niso dali hrane. Zaporniki so kričali, zahtevali hrano, stegovali roke skozi bodečo žico proti stražarjem in prosili milosti. Toda stražarji niso poznali milosti in zapornikom niso dali hrane. V taborišče so pripeljali le nekaj sodov vode.

Ves čas so privajali nove skupine zapornikov. Vse Afričane v mestu so zaprli, celo služabnike v evropski četrti.

Sele tretjega dne so začeli stražarji raznašati hrano. Ljudje so pridli k hrani, toda obroki so bili omejeni — žlica kaše za vsa koga.

»Nevarne« so odpeljali gradit cesto. Oblasti niso hotele zastopati hraniti zapornikov. Vojaki, ki so jih stražili, so dovolili, da so kupovali in jemali od kmetov živila.

V taborišču so pričeli trgovati. »Nevarni« so skozi bodečo žico menjavali tobak z »nenevarnimi«. Kupovali so tudi kruh in banane. Kamvamba si je za nekaj šilingov kupil banane in kos kozlega mesa.

Prihodnjič so »nenevarni« prinesli svežnje suhih vej, sir, šibice in celo posodo. Pomoči so se gredli in si kuhali kašo. Stražarji se niso jezili, tudi sami so bili veseli, če je gorenj ogenj.

V taborišču so vpeljali prevzgojne ure. Ko so se »nenevarni« vrnili z dela, je iz črnega zvočnika, postavljenega na stolpu, sredi-

govoril močan glas v jeziku kikuju. Zvočnik je grmel po taborišču in preklinjal krivoločnost Mau-Mau, njihovo okrutnost in surovost.

Kamvamba ni dolgo ostal v taborišču. Zvečer so v njihov oddelk prišli ljudje z vojaškim spremstvom. Na glavah so nosili bele kapuce z ozkimi odprtinami za oči. Posvetili so žarometi in neznanci v kapucah so hodili mimo vrst in gledali ljudem v obraz. Pokazali so tega ali onega zapornika in stražarji so jih odganjali iz vrste. Izdajalci so izbirali znanje upornike.

Kamvambo so prepoznali in ga odpeljali v zapor.

XVIII. poglavje

Geturija so pripeljali v celico. Bil je bos. Stražar mu je pobral čevlje. Na nogah je nosil težke okove. Nekaj dni je sedel v poslopju obveščevalne službe. Zdaj so ga prepeljali v zapor.

Geturiji se je ožrl krog sebe. Obrazi zapornikov so se obrnili k njemu — radovedni in ravnodušni, prisrčni in žalostni, mladi in stari.

Nasproti mu je prišel Kamvamba, suh in namrščen, s slamo v lasih. Dolgo sta si stresala kazalce v znak pozdrava.

Med zaporniki se je zasilal šepet. Nekdo je spoznal Dedana Geturija. Razgovor je utihnil. Ljudje so opazovali znamenitega poveljnika. Umaknili so se, da bi mu napravili prostor.

Okna zapora so bila obrnjena na jetniško dvorišče. Pred rešetkami je stalo pet vešal. Ljudje, ki so jih zjutraj obesili, so se veseli zibal pred njihovimi očmi. Tisti, ki so bili že dolgo v zaporu, so se tega privadili in so obsebnice imenovali »banane«. »Banane« so snemali samo ponoči.

Namrščen Kamvamba z globokimi upadlimi očmi, s širokim nosom in veliko belo brazgotino na čelu ga je peljal po dolgem hodniku.

Zapornik je izpod oči pogledal staražarja. Imel je mračen in okreten obraz. Nad zgornjim robom brazgotine je visel plamen kodravih las. »Panga« je pomislil Geturi. »Partizan je slabo udaril.«

Odšli so iz poslopja. Verige in okovi so zazvenčali na pesku. Geturi si je pozorno ogledoval dvorišče. Povsod so bili visoki židovi. Na stolpih so stali stražarji.

Stražar je odpeljal zapornika v majhno celico brez oken in ga surovo potisnil k mizi. Za katero je sedel starejši častnik z rjavimi brki.

»Zelo nas veseli, da lahko sprejmemo tako simpatičnega gosta, kakršen si ti, Dedan Geturi.« je pozdravil preiskovalec z nežnim glasom. »Tukaj sedi, nasproti mene, dragi.«

Geturi je sedel na stol brez naslonjala in težki okovi so zazvenčali.

Dva črna vojaka, ki sta sedela ob steni, sta vzdrhtela. Dedan Geturi Eden izmed njiju — s tetoviranim obrazom — se je sesedel. Najraje bi odšel iz celice. Borci Mau-Mau mu ne bodo oprostili, če bodo zvedeli, kdo je mučil Dedana Geturija. Tudi drugi vojak je radovedno vstal s klopi. Z začudenimi, široko razprtimi očmi je opazoval Geturija.

Preiskovalec je začel z zasliševanjem.

»Pogumen fant si, Dedan. Nikar ne zanikaj in mi delaj težav. Mar udobno sediš?«

Geturi ni hotel ničesar priznati.

»Jaz sem Nžorogi. Geturi je dvakrat večji od mene. Tisti, ki me je očrnil pri stotniku, želi poceni zaslužiti pet tisoč funtov.«

»Kako si molčečen...«

Geturija so čez pol ure odpeljali iz celice.

Za njim so pripeljali Kamvambo.

Ko so ga pripeljali v celico, je nosil raztrgano obleko. V obraz je bil zabuhel od pretepanja. Desne dlani ni imel več. Pod laktom je ostal samo ostanek zgorele roke. Kamvamba je namrščeno pokazal z glavo na ožgano roko in molčal. Geturi ga je položil na ležišče in mu skrbno obvezal roko s kosom srajce.

Zvečer so Geturija ponovno odpeljali na zasliševanje.

»Tako, Dedan,« so je preiskovalec zleknil v naslonjaču in si prižgal cigareto. »Zakaj bi se pripravljalo. Moč je v mojih rokah. Pripoveduj nam o svojih dejanjih in jaz bom vse zapisal. Pameten fant bodi.«

»Jaz sem Nžorogi, bvana.«

»No, no, pogled, kako si trmast! Toda mi te bomo s kleščami. Nikar se ne jezi.«

Dal je znamenje krvnikom. Neodločno sta stopila k Dedanu.

»Le dajta mu!« je vzkliznil preiskovalec.

Preiskava je trajala pozno v noč. Preiskovalec ni še nikdar srečal tako trmastega človeka. Nihče mu ni zadajal toliko skrbi.

